

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU VO VRANOVE NAD TOPLŤOU

A. Dubčeka 881, 093 01 Vranov nad Topľou

•
•
Obecné úrady
v okrese
Vranov nad Topľou
•
•

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
ORHZ-VT1-41/2024-002

Vybavuje/linka
kpt. JUDr. Vargaštoková

Vranov nad Topľou
19.03.2024

Vec

Opatrenia a základné požiadavky na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarmi v roku 2024

Lesné požiare spôsobujú každoročne nielen veľké materiálne, ale aj nezanedbateľné ekologické škody, pričom obnova zničených lesných porastov predstavuje dlhodobý proces. Z dlhodobej analýzy požiarovosti v lesnom hospodárstve vyplýva, že najviac lesných požiarov vzniká v jarých a letných mesiacoch. Ohrozenosť lesných porastov v tomto období ovplyvňujú klimatické faktory – sucho, vietor, stav vegetácie (množstvo vyschnutej organickej hmoty) a najmä činnosť človeka. V drvivej väčšine prípadov býva príčinou vzniku požiarov lesných a trávnatých porastov práve ľudská nebanlivosť, nedodržiavanie protipožiarnych bezpečnostných opatrení a v neposlednom rade podceňovanie požiarneho nebezpečenstva pri používaní otvoreného ohňa (zakladanie ohňa, fajčenie, vypaľovanie trávnatých porastov a pod.).

Prehľad počtu lesných požiarov a požiarov lesných porastov v okrese Vranov nad Topľou v rokoch 2017 - 2023.

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet požiarov	0	0	1	5	2	3	0
Priama škoda	0 €	0 €	190 €	4.400 €	70 €	1.800 €	0 €

Požiarovosť lesov v roku 2023 v Prešovskom kraji

V roku 2023 boli v Prešovskom kraji zaznamenané len 2 požiare v odvetví lesného hospodárstva. Škody spôsobené týmito požiarmi boli vyčíslené na 560 €. Pri týchto požiariach neboli usmrtené ani zranené žiadne osoby. Boli uchránené hodnoty v sume 31 000 €. Celková plocha zasiahnutá lesnými požiarmi bola 26 árov. Pre porovnanie požiarovosti v odvetví lesného hospodárstva, v roku 2022 bolo 41 požiarov, škody spôsobené týmito požiarmi boli vyčíslené na 40 215 €, plocha zasiahnutá požiarmi bola do 141. V roku 2021 bolo zaznamenaných 11 lesných požiarov a plocha zasiahnutá požiarmi bola 9 ha a spôsobené škody boli 14 050 €.

Pri zabezpečovaní a realizácii preventívnych protipožiarňch opatrení, ktoré sú zamerané na ochranu lesov pred požiarňmi obce musia vychádzať z ustanovení a z požiadaviek uvedených v zákone č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarňmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov.

Obce musia plniť tieto úlohy súvisiace so zabezpečovaním ochrany lesov pred požiarňmi :

- a) vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarňmi obce podľa § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarňmi v znení neskorších predpisov a v nadväznosti na § 36 a § 37 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov (požiarňny poriadok obce, dokumentácia o dobrovoľnom hasičskom zbore obce, zoznam objektov a priestorov, v ktorých sa vykonávajú preventívne protipožiarňne kontroly, oznámenia o nedostatkoch zistených pri vykonávaní preventívnych protipožiarňch kontrol a rozhodnutia obce s uložením lehoty na odstránenie nedostatkov vrátane rozhodnutí obce o vylúčení vecí z používania, plány preventívnych protipožiarňch kontrol, zoznamy členov kontrolných skupín)
- b) prerokovať v orgánoch obce úlohy, ktoré vyplývajú zo zabezpečenia ochrany lesov pred požiarňmi v zmysle všeobecne záväzných predpisov najmä v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, vydá štatutár pokyn, ktorý obsahuje: podmienky protipožiarnej bezpečnosti na čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, zloženie a vybavenie protipožiarňch hliadok, zabezpečenie prostriedkov na zdoľávanie požiaru, osoby zodpovedné za plnenie jednotlivých opatrení a podmienok protipožiarnej bezpečnosti, obsah a rozsah odbornej prípravy členov protipožiarnej asistenčnej hliadky na zabezpečenie opatrení v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, spôsob a časový rozsah vykonávania kontroly dodržiavania podmienok protipožiarnej bezpečnosti určených v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.
- c) vykonávať preventívne protipožiarňne kontroly v súvislosti s ochranou lesov pred požiarňmi podľa § 23 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarňmi v znení neskorších predpisov, ktoré sú vo vlastníctve, správe alebo v užívaní, u ktorých nevykonáva štátny požiarňny dozor okresné riaditeľstvo HaZZ, (najmä v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je nutné vykonávať preventívne protipožiarňne kontroly ako v pracovných dňoch aj v dňoch pracovného pokoja, kedy sa predpokladá zvýšený pohyb osôb v lesoch a v blízkosti lesných porastov, pri čase vykonávania kontrol je potrebné zohľadniť v akom čase sa budú vykonávať t. j. obed, popoludnie).
- d) preveriť akcieschopnosť dobrovoľného hasičského zboru obce, ako aj technický stav a celkovú pripravenosť hasičskej techniky a vecných prostriedkov na vykonávanie zášahovej činnosti v súlade s § 29 vyhl. MV SR č. 611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách v znení neskorších predpisov, (aby mohol byť vykonaný účinný a prvotný zášah vlastnou hasičskou technikou),
- e) zabezpečiť v prípade potreby v najkritickejších obdobiach možnosti vzniku požiaru stálu pohotovosťnú službu v hasičských zbrojniciach, (najkritickejšie obdobie rozumieme obdobie v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru t. j. jarné počasie, obdobie dlhotrvajúceho sucha a teplého počasia),
- f) preveriť spracovanie a aktuálnosť jestvujúcej dokumentácie ochrany pred požiarňmi, ako aj činnosť ohlasovne požiaru v obci, zloženie a vybavenie protipožiarňch asistenčných hliadok, zabezpečenie prostriedkov na zdoľávanie požiaru, osoby zodpovedné za plnenie jednotlivých opatrení a podmienok protipožiarnej bezpečnosti, obsah a rozsah odbornej prípravy členov protipožiarnej asistenčnej hliadky na zabezpečenie predmetnej činnosti, obsah a rozsah školenia o podmienkach protipožiarnej bezpečnosti osôb, ktoré sa

- podieľajú na činnosti, spôsob a časový rozsah vykonávania kontroly dodržiavania podmienok protipožiarnej bezpečnosti určených pre jednotlivé činnosti,
- g) na vykonávanie hliadkovej činnosti obecnej úrady môžu využívať zriadené kontrolné skupiny obce, preventívárov obce (v uvedených prípadoch je možné zo strany obce do hliadkovej činnosti zaradiť nezamestnaných z danej obce), zriadené kontrolné skupiny môžu byť vybavené požiarnym náradím, ručnou striekačkou, dopravným prostriedkom, mobilným telefónom a inými prostriedkami, napr. ďalekohľadom,
 - h) zabezpečiť efektívnu a dôslednú preventívno-výchovnú činnosť zameranú na ochranu lesov pred požiarmi najmä v spolupráci s orgánmi štátnej správy, Dobrovoľnou požiarnou ochranou SR a ďalšími záujmovými združeniami, ktoré majú aktivity zamerané na ochranu prírody (informovať verejnosť o negatívnych javoch spojených s vypaľovaním porastov, spaľovaním horľavých látok na miestach, kde by sa mohol rozšíriť požiar a pod., vzhľadom k tomu je potrebné využiť všetky dostupné masovokomunikačné prostriedky).

Slovenský hydrometeorologický ústav v Bratislave denne na svojej webovej stránke www.shmu.sk v časti Meteorologická služba zverejňuje index požiarného nebezpečenstva, ktorý je členený na 5 stupňov. Podrobnosti o stanovení stupňa požiarného nebezpečenstva v lesoch možno získať kliknutím na „ďalšie informácie“. Vyhlásenie výstrahy na dosiahnutie 4. a 5. stupňa (t.j. vysokého a veľmi vysokého stupňa) je uverejňované na citovanej webovej stránke SHMU v slovenskej forme v rámci predpovede počasia. Krátka formulácia výstrahy v prípade potreby bude uverejňovaná aj v hlavných správach o počasi. Aj touto formou podané informácie majú slúžiť na včasné odhalenie potenciálnych miest so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku lesných požiarov.

Požiarne nebezpečenstvo lesov je:

1. **veľmi nízke** - kumulovaná suma atmosférických zrážok značne prevyšuje výpar, vlhkosť pomery vo vrchnej vrstve pôdneho profilu sú vlhké až mokré.
2. **nízke** - kumulovaná suma zrážok v lese mierne prevyšuje výpar, vrchná vrstva lesnej pôdy v lese je vlhká.
3. **stredné** - kumulovaná suma zrážok v lese je mierne nižšia ako výpar. Vrchná vrstva lesnej pôdy je mierne vlhká - **pri tomto stupni je možné spaľovať len na vhodných stanovištiach (vlhké, slabý bylinný kryt, bez podrastu, malá svahovitosť terénu a pod.,**
4. **vysoké** - kumulovaná suma zrážok v lese je nižšia ako výpar. Vrchná vrstva lesnej pôdy je suchá - **platí úplný zákaz spaľovania,**
5. **veľmi vysoké** - kumulovaná suma zrážok v lese je značne nižšia ako výpar. Vrchná vrstva lesnej pôdy je presušená, stopy sucha sú viditeľné aj na poraste - **platí úplný zákaz spaľovania.**

Okresné riaditeľstvo HaZZ vo Vranove nad Topľou môže vyhlásiť čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru. Fotokópia o vyhlásení času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je zverejnená na úradnej tabuli OR HaZZ.

VYHLÁSENIE času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru zašle OR HaZZ vo Vranove nad Topľou e-mailovou poštou všetkým obecným a mestským úradom v pôsobnosti OR HaZZ. Toto VYHLÁSENIE musí každý obecný a mestský úrad zverejniť na úradnej tabuli počas celého času trvania vyhlásenia času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru až do odvolania.

Odvolanie VYHLÁSENIA času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru musí byť uskutočnené opäť písomnou formou a to OR HaZZ.

Všetky obecné a mestské úrady v pôsobnosti OR HaZZ budú opäť písomne e-mailovou poštou informované o odvolaní vyhlásenia času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru s presným dátumom odvolania a zároveň požiadané, aby príslušné vyhlásenie zvesili z úradnej tabule.

V čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru sa fyzickým osobám zakazuje najmä:

- a) zakladať alebo udržiavať ohne,
- b) používať otvorený oheň,
- c) fajčiť alebo odhadzovať horiace alebo tlejúce predmety,
- d) vypaľovať porasty bylín, krov a stromov – tento zákaz platí vždy, t.j. aj keď nie je vyhlásený čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru

Vyzývame obce, aby preventívno-výchovne pôsobili smerom k verejnosti prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov, zároveň včas a priamo pôsobili na návštevníkov lesa pri konaní rôznych turistických výstupov alebo pri organizovaní výchovno-informačných akcií detí a mládeže v prírode najmä v lese a tak predchádzali zbytočným lesným požiarom a škodám, ku ktorým by mohlo nedbalým konaním v dôsledku nedostatočného vedomia dôjsť.

Pôsobením preventívno-výchovnej činnosti k občanom, mládeži a návštevníkom lesa v značnej miere môžeme ovplyvniť tohtoročnú štatistiku požiarov lesných porastov až na minimum.

Na ochrane lesov pred požiarimi sa musia podieľať štátne i neštátne subjekty, ktoré vykonávajú svoje aktivity v prírode a najmä v lese a v tesnej blízkosti lesných porastov.

pplk. Ing. Jozef Ondrej. v. r.

riaditeľ

Vyvesené: 19.03.2024

Zvesené: